

Rok 2021 začal pro příznivce hudebního umění i pro všechny špičkové muzikanty nevesele.

V sobotu 2. ledna 2021 ve věku nedožitých 93 let z tohoto světa navždy odešel pan **Jan Morávek** – neúnavný organizátor koncertního života, znalec hudby, houslista, osobní přítel mnoha špičkových umělců a skvělý člověk nadaný nevšedním diplomatickým talentem.

Osobnost Jana Morávka je neodmyslitelně spjata s rozvojem hudební kultury v Uničově i ve velké části střední Moravy. Po celý svůj profesní život i v době zaslouženého odpočinku se neúnavně staral o propagaci umělé hudby, jeho zásluhou se tento žánr dostal k posluchačům i v těch nejmenších obcích regionu. Měl nezastupitelnou roli při vzniku několika desítek kruhů přátel hudby či v přípravě Podzimního hudebního festivalu, který řadu let obohacoval kulturní život značné části Olomouckého kraje.

Dodnes se díky jeho působení nabízí posluchačům vystoupení špičkových umělců a těles představujících repertoár vážné hudby v té nejlepší interpretační kvalitě. Jeho práce významně překročila hranice regionu a zároveň přispěla k propagaci našeho kraje jako místa s rozvinutou hudební kulturou a bohatým kulturně-společenským životem.

Jan Morávek se narodil 6. března 1928 v Zábřehu na Moravě, kde také absolvoval měšťanskou školu. Po jejím ukončení složil úspěšně přijímací zkoušku na brněnskou konzervatoř v oboru hra na violoncello, z existenčních důvodů však nemohl ke studiu nastoupit a začal pracovat na zábřežském okresním úřadě jako pomocný úředník. Hudebnímu vzdělávání se však věnoval i nadále: bral soukromé hodiny houslí u tehdejšího koncertního mistra Moravské filharmonie J. Černého a hodiny hudební teorie u Jana Petzolda. Oba pedagogové jej později připravovali ke státní zkoušce, kterou složil na brněnské konzervatoři. Vzápětí nastoupil jako učitel hry na housle nejprve na hudební škole v Zábřehu, později dostal stálé místo v Jeseníku. Zde se seznámil s klavíristkou Janou Havrdovou (zemřela roku 2003), s níž se v roce 1956 oženil. Společně se přestěhovali do Uničova, kde nastoupili oba místo na hudební škole. V Uničově se narodily také jejich dvě děti – Jan a Zuzana.

Jan Morávek se po svém příchodu na nové místo stal zástupcem ředitele školy, kterou pak v letech 1964 až 1988 vedl. Od poloviny šedesátých let 20. století se podílel na hudební osvětě – vedl hudební sekci klubu přátel umění, který byl založen v roce 1963, a roku 1974 stál u zrodu kruhu přátel hudby. Zároveň začal usilovat o adaptaci někdejšího kostela Povýšení sv. Kříže na koncertní síň. V nelehké době všeobecného nedostatku a plánovaného hospodářství dokázal díky diplomatickému talentu pro svou myšlenku získat podporu tehdejších politických představitelů a zároveň i nemalé finanční prostředky. Jeho snaha byla ukončena v roce 1983, kdy byl sál předán veřejnosti a Uničov se stal místem vyhlášených koncertů vážné hudby. Kruhy přátel hudby začaly postupně vznikat také v okolních obcích, kam zásluhou Jana Morávka přijížděli nejlepší interpreti.

Do konce 80. let 20. století se Janu Morávku povedlo vytvořit síť 27 hudebních kruhů, na jejichž koncertech vystupovali špičkoví interpreti. Po společenských změnách v 90. letech sice některé z nich zanikly, ale na mnoha místech na práci Jana Morávka navázali další nadšenci a tento mimořádný jev přetrval dodnes. Vynikající klavírista a profesor Hudební fakulty Akademie múzických umění v Praze Ivan Klánský o kruzích přátel hudby na Uničovsku řekl: „Je to evropský unikát. Když někde ve světě mluvím o tom, že v okruhu čtyřiceti kilometrů kolem relativně malého města existují více než dvě desítky kruhů přátel hudby, nikdo mi nechce věřit. Samozřejmě v zahraničí jsou také malá města s tradicí komorních koncertů. Ale aby do obce, která má například dva tisíce obyvatel, přijížděli ti nešpičkovější hráči, to je opravdu náš fenomén. Myslím si, že právě Uničov prostřednictvím Jana Morávka zde vytvořil takové specifikum – ti největší umělci, kteří v zahraničí vystupují jen ve významných centrech, na významných festivalech a hrají za obrovské peníze, jsou ochotni přijet třeba i na vesnici.“ Je třeba dodat, že profesor Ivan Klánský sám k rozvoji koncertního života v malých městech významně přispívá. Vždy si ve svém nabitém diáři najde místo pro vystoupení nejen na pódiu uničovské koncertní síně, nýbrž i v celé řadě sálků malých obcí. V tomto díle pokračují i jeho děti, dnes již respektovaní interpreti.

Neúnavná organizační snaha Jana Morávka přivedla k umělé hudbě celou řadu nových posluchačů. Ne nadarmo se také roku 2008 stal vůbec prvním držitelem zlaté pamětní medaile města Uničova. O 11 let později se také stal laureátem Ceny hejtmána Olomouckého kraje za mimořádný přínos v oblasti kultury.

Práce Jana Morávka zcela proměnila a mimořádně pozdvihla kulturní, především pak hudební život v celém regionu. Jen nám proto velkou ctí, že můžeme svým malým dílem přispět k jeho pokračování.

Nikola Hirnerová a Marek Juráň, Kruh přátel hudby Uničov